

industrija
pohištva
stol
kamnik
jugoslavija

STOL

glasilo
kolektiva

Letnik XXII

Oktober 1975

ŠTEVILKA 5

Trojno praznovanje na Duplici

Prireditve so se udeležili številni sedanji in nekdanji Stolovi delavci, prebivalci Duplice in okolice in gostje

V dneh od 15. do 20. septembra je potekalo na Duplici praznovanje treh pomembnih jubilejev: 30-letnice osvoboditve, 25-letnice delavskega samoupravljanja in 45-letnice ustanovitve NK

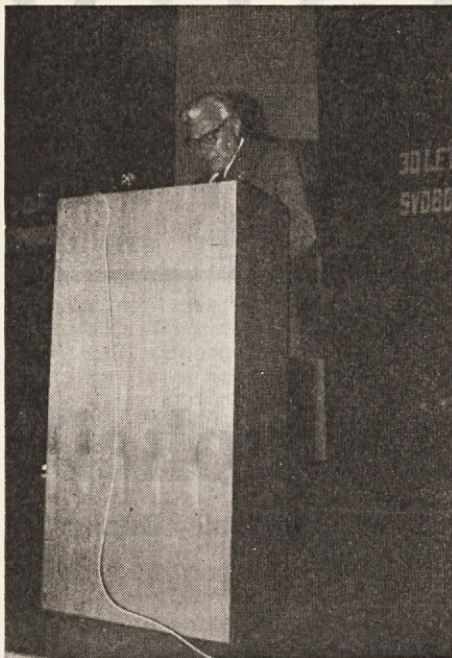
Virtus. V okviru praznovanj je bilo organizirano več športnih tekmovanj.

V petek, 19. septembra je bila slavnostna seja delavskega sveta TOZD Stol, ki so se je udeležili predstavniki

skupščine in družbenopolitičnih organizacij občine Kamnik, predstavniki republiških sindikatov ter sedanji in nekdanji člani samoupravnih organov in vodstva podjetja. Po uvodnih bese-

dah sedanjega predsednika centralnega delavskega sveta je Valentin Čičigoj spregovoril o prvih začetkih samo-

Valentin Čičigoj, predsednik prvega delavskega sveta v Stolu

upravljanja v Stolu. Nato je Anton Jeglič, predsednik sindikalne konference opisal dosežke razvoja samoupravnih odnosov in nakazal probleme, ki jih še moramo rešiti. Zaradi pomembnosti in aktualnosti tematike objavljamo njegov govor v celoti.

Naprosili so me, da spregovorim nekaj besed o sedanji razvojni stopnji samoupravljanja v »Stolu«.

Najprej bi poudaril, da samoupravljanje ni in nikoli ne bo stanje, temveč proces. Samoupravljanje je družbeni odnos, ki se spreminja in razvija hkrati z razvojem produkcijskih sil in globalnih družbenih odnosov. Prav v zadnjem času so te spremembe očitnejše, posebno po sprejemu nove ustave, ki uvaja delegatski sistem na vseh nivojih odločanja. Naša družba se čedalje bolj zaveda, da je samoupravna funkcija delavca prav tako pomembna kot njegova delovno-poklicna funkcija.

Če primerjamo samoupravljanje v »Stolu« v petdesetih letih in danes, je najbolj očitna razlika v tem, da je včasih aktivno sodeloval pri samoupravljanju le ozek krog ljudi, danes pa je to omogočeno praktično vsakemu delavcu. Rekel sem »omogočeno«, kajti še vedno jih je mnogo, ki so pasivni in raje prepuščajo drugim, da odločajo v njihovem imenu. Moramo se zavedati, da samoupravljanje ni le naša pravica, temveč predvsem dolžnost.

Novi ustavi, zvezna in republiška, nalagata delovnemu kolektivu, da samoupravljanje izpelje na novih osnovah, to je, da ima delavec neodtujljivo pravico odločati o dohodku, ki ga s svojim živim delom v združenem delu ustvarja. Temeljna celica, koder se ta pravica, to je pravica do samouprav-

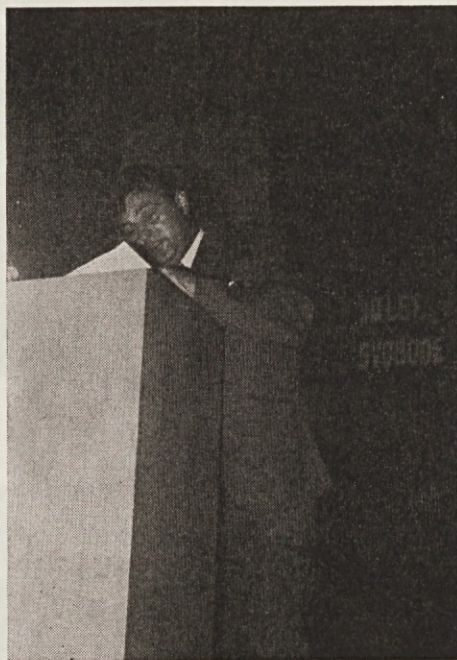
ljanja, izvaja, je temeljna organizacija združenega dela.

Z organiziranjem temeljnih organizacij združenega dela se je število samoupravnih organov, se pravi delavskih svetov in komisij močno povečalo. Družbenopolitične organizacije so se reorganizirale v več osnovnih organizacij. Zato lahko mirno trdim, da lahko prav vsak delavec, če le hoče, aktivno sodeluje v samoupravni in družbenopolitični aktivnosti v »Stolu«.

Sicer pa ima »Stol« v tem trenutku 514 delegatov, kar pomeni, da je skoraj vsak 3. delavec delegat v nekem samoupravnem organu, družbenopolitični skupnosti ali interesni skupnosti.

Delavci se zavedajo svojih ustavnih pravic v celoti in jih v bistvu zelo dobro razumejo. Ni jim vseč le samo razpravljanje, ampak predvsem zavest, da imajo možnosti in pravico odločati o rezultatih svojega dela. To jih postavlja v položaj, ko zavestno vplivajo in želijo še bolj vplivati na samo poslovanje ne le temeljne organizacije, temveč celotnega podjetja in preko tega tudi na življenje krajevne skupnosti in širše družbenopolitične skupnosti.

Pojem samouprave je tudi uresničitev celotne oblasti delavcev. To pomeni, da delavci upravljajo z ustvarjenimi dobrinami (poudarek je na delitvi dohodka in odločanju o dohodku) ne pa, da le sodelujejo pri upravljanju podjetja. Čeprav so bile s formalne strani v pretežni meri opravljene vse možnosti, da delavci več ne sodelujejo v upravljanju podjetja, ampak da s podjetjem oz. pravilneje, temeljno organizacijo, upravljajo. Torej je potrebno vse odločitve, ki zadevajo delavčevu delo in, ki iz delavčevega dela izhajajo, prenesti na temeljno organizacijo oz. na delavce v temeljni organizaciji. Prav tu pa se začenja vsebinsko delo za poglobljanje samoupravljanja, kar v preteklem letu zaradi iz-

Anton Jeglič, predsednik IO sindikalne konference

polnjevanja formalnih opravil ni bilo v celoti izpeljano tako kot je intencija ustavnih določil. Pri tem je tako delavec kot strokovne službe ovirala še nepopolnoma izkoreninjena navada za posredno odločanje, to je odločanje preko delavskega sveta in izvršilnih teles.

Tu lahko omenim aktivnost sindikata, ki je v zadnjem času prav v vseh osnovnih organizacijah dobro zaživela.

Delavski svet delovne organizacije ima že petindvajsetletno tradicijo, zato je njegova vloga že ustaljena in učinkovita. Delavski sveti TOZD na svojo vlogo še iščejo, kar je razumljivo, saj še ni popolnoma razčiščeno vprašanje pristojnosti in bo treba še marsikatero področje odločanja prenesti na nivo TOZD.

Samoupravna delavska kontrola je kot oblika neposrednega nadzora nad samoupravno aktivnostjo in izvrševanjem sprejetih sklepov šele na začetku svojega poslanstva, vendar so prvi učinki že tu. Vsekakor pa se bo morala učinkovitost in s tem avtoriteta samoupravne delavske kontrole še precej povečati.

Če ocenjujem sedanjo razvojno stopnjo samoupravljanja v »Stolu«, lahko rečem, da se je samoupravljanje že precej približalo delavcu. Samoupravljanje je integralni družbeni sistem in mora biti izpeljan na vsa področja družbenega življenja v TOZD in delovni organizaciji. To ni niti preprosta niti kratkotrajen proces. Cilji so povsem jasni, niso pa jasni postopki in pota po katerih priti do teh ciljev, vendarle pa lahko ugotovimo, da se je proces začel kljub že omenjenim ostankom v mišljenju tako delavcev samih kot v mišljenju tistih, ki naj bi metode dela spremenili tako, da bi odločanje bilo dejansko in v rokah delavcev. Časi, ko je o vseh bistvenih stvareh odločala uprava, so minili. Res pa je, da so strokovne službe tiste, ki ponujajo samoupravljalcu najrazličnejše predloge. In prav tu moramo še veliko storiti. Če dobi član delavskega sveta material za sejo le dva dni prej, pa če je ta material še obsežen in pisan v težko razumljivem strokovnem jeziku, bo pač marsikdo dvignil roko, pa ne bo vedel, kaj je s tem sprejel.

Posebno ob pomembnejših odločitvah homo morali samoupravljalca obveščati že takrat, ko se problem pojavi, da bo lahko sodeloval pri oblikovanju predlogov možnih rešitev, tako, da bo v končni fazi na seji izmed več možnih rešitev zavestno izbral tisto, ki bo v danem primeru najugodnejše. Kritično je treba namreč pregledati pripravljane predloge za samoupravne odločitve, ki so dostikrat pripravljene tako, da ni mogoče sprejeti drugačnega končnega sklepa, ampak takšnega kot je predlagan.

Takšen položaj delavcev v TOZD je prav tisto, kar naj bi preprečilo, da bi si kdorkoli lastil njegove pravice. Ključno mesto je torej prav položaj delavcev v temeljni organizaciji. Če imajo torej v temeljni organizaciji ustrezen položaj, obdržijo odločanje o pogojih in rezultatih svojega dela kar jim mora omogočati redno in vsestransko informiranje. Z novo ustavo so

Navzoče je pozdravil Franc Svetelj, predsednik skupščine občine Kamnik

nastale v tem korenite spremembe v celotnem sistemu. Smisel tega je, da postaja in postane samoupravljanje celovit sistem družbeno-gospodarskih in družbenih odnosov. K temu pripomore v določeni meri delegatski sistem. Temelj delegatskega sistema je človek proizvajalec, samoupravno organiziran v TOZD. Oblikovanje delegacij v temeljnih organizacijah za zagotavlja, da delegacije oz. delegati v vseh organih v resnici izražajo življenjske interese okolja, v katerem delajo.

Ni preuranjena trditev, v delu delavskega sveta delovne organizacije pa dokazana, da je delegatsko načelo v samoupravnem sistemu naše delovne organizacije dokaj dobro izpeljano. Delegati prenašajo mnenje svojih volilcev in delavcev iz okolja, v katerem delajo na delavski svet delovne organizacije in vrste odločitev v tem organu je bila sprejeta tako, da je bilo poudarjeno delegatsko načelo in delegatsko delo v temeljni organizaciji. Pomembno je to, da delegacije iz različnih temeljnih organizacij niso prihajale na delavski svet z »že usklajenimi stališči« ali »uskklajenimi stališči«, ampak, da so se v mejah pooblastil stališča posameznih delegacij TOZD na delavskem svetu uskladila.

Naš cilj mora biti najprej poživitev samoupravne aktivnosti po TOZD, nato pa okrepitev dejavnosti in vloge delovnih skupin. Zavedati se moramo, da je sestanek najbolj učinkovit, če število prisotnih ne presega število 25 do 30. V taki skupini lahko pride do izraza borba mnenj in argumentov, kajti vsi se dobro poznajo in nimajo kajti treme. Poleg tega so taki sestanki kratki, če so seveda dobro pripravljene. V podjetjih, kjer imajo samoupravne delovne skupine dovolj pomembno vlogo, ugotavljajo, da je samoupravljanje postalo bolj učinkovito, hkrati pa se je zmanjšalo število delovnih ur, ki so bile izgubljene zaradi sestankov.

Ob koncu naj bom čisto konkretno. Iz navedenega izhaja, da je temeljna

naloga v prihodnje organiziranje izvajanja samoupravnega sporazuma o združevanju temeljnih organizacij v delovno organizacijo v tem, da se samouprava na vseh nivojih vsebinsko konstituira in, da se tako konstituira samouprava praktično preverja in dopoljuje:

1. v samem delu delavcev kot samoupravljalcev ter njihovih organov in

2. preko samoupravnih aktov.

Vzpodbujanje delavcev samoupravljalcev za vsebinsko konstituiranje samouprave bo uspelo le, če bo organiziran in izvajan samoupravni informacijski sistem med TOZD in na nivoju delovne organizacije in, če bo v celoti izpeljana samoupravna delavska kontrola.

Naša osnovna dolžnost je, da kot samoupravljalci kar najboljše gospodarimo s produktivnimi sredstvi, ki nam jih je zaupala družba. Zato morajo vsi napor, ki jih sedaj vlagamo v stabilizacijski program, dobiti trajen značaj. S tem msilim, da ne smemo iskati možnosti za boljše poslovanje šele takrat, ko se znajdemo v težavah, temveč se moramo stalno truditi za zniževanje stroškov, dvig storilnosti in uspešno prodajo doma in v tujini.

Morda mi bo kdo zameril, da sem v tako slovesnem trenutku kot je današnja slavnostna seja, premalo poudaril, kaj vse pa smo na področju samoupravljanja le dosegli. Res bi lahko o tem veliko povedal, vendar menim, da nas doseženi uspehi ne smejo uspravati, temveč moramo v vsakem trenutku iskati še boljše in učinkovitejše rešitve, da bo samoupravljanje v »Stolu« doseglo tako razvojno stopnjo, kot si jo vsi želimo in kot jo pričakuje od nas celotna družba.

ZLATE PLAKETE »STOLA« SO PREJELI:

1. ČIČIGOJ TINKO

Rojen je bil 12. 2. 1908 v Solkanu. V Industriji pohištva »Stol« Kamnik je pričel delati 7. 12. 1925. Sedaj je upokojenec.

»Zlato plaketo« prejme za večletno delo na vodilnih funkcijah v organih delavskega upravljanja in kot predsednik prvega delavskega sveta.

2. KODRIČ BERTO

Rojen je 13. 11. 1903 v Mašem dolu pri Sežani. V tukajšnjem podjetju je začel delati 3. 8. 1936. Sedaj je že upokojenec. Je član ZK.

»Zlato plaketo« se mu podeljuje za aktivno revolucionarno predvojnjo in povojno delo v Industriji pohištva »Stol« Kamnik. V NOV se je vključil že julija 1941. leta.

Kot direktor podjetja se je aktivno vključil v krepitev samoupravnih organov, ter je v tistem času podjetje izročil v upravljanje samoupravnim organom.

Tudi sedaj je še vedno aktiven družbeni delavec.

3. KOŽELJ ANDREJ

Rodil se je 27. 11. 1912 v Gmajnici pri Komendi. V našo delovno organi-

zacijo se je vključil 10. 1. 1927. Je upokojenec in član Zveze komunistov.

»Zlato plaketo« prejme za požrtvalno delo v družbeno-političnih organizacijah v Industriji pohištva »Stol« Kamnik. Bil je predsednik Sindikalne organizacije, predsednik upravnega odbora, imel pa je tudi odgovorno delo v OO ZK.

4. BAVČAR BORIS

se je rodil 13. 8. 1925 v Homcu. Pri našem podjetju dela že od 4. 3. 1940. Sedaj je na delovnem mestu »vodja PE 5«.

»Zlato plaketo« prejme za požrtvalno družbeno-politično delo. Bil je namreč večkratni predsednik delavskega sveta, predsednik upravnega odbora, sekretar OO ZK. Je prizadeven organizator gasilskega društva podjetja in je aktiven družbeno-politični delavec.

Boris Bavčar prejema priznanje

5. KRALJ SILVO

Rojen 25. 10. 1918 v Črnomlju. V našem kolektivu je od 1. 10. 1946. Že več let je vodja sušilnice. Je član ZK.

Kot priznanje za aktivno in požrtvalno dolgoletno delo v Sindikalni organizaciji mu podeljujemo »zlato plaketo«.

6. LUŽOVEC FRANC

se je rodil na Duplici 25. 3. 1921. leta, član kolektiva »Stol« pa je od 2. 9. 1938. leta. Trenutno na delovnem mestu vodje PE 7.

»Zlato plaketo« dobi za večkratno delo v samoupravnih organih, večkrat je bil namreč predsednik delavskega sveta, aktiven pa je tudi na področju družbenih odnosov.

7. ING. SKUSEK PETER

Rojen je bil 20. 10. 1930, v Industriji pohištva »Stol« Kamnik pa je od 10. 10. 1955. Je direktor tehničnega sektorja.

»Zlato plaketo« prejme za požrtvalno in nesebično delo pri kolektivnem vodenju podjetja, za trud in vzgojo mlajših strokovnih delavcev in za strokovno pomoč organom samoupravljanja.

Po zaključku slavnostne seje delavskega sveta je predsednik DS tov. Sikošek povabil navzoče na zakusko, ki je bila v prijetnem vzdušju obujanja spominov na nekdanje in sedanje življenje »Stola« in športnega društva Virtus.

6. septembra nas je obiskala vladna delegacija Estonske SSR

Na tiskovni konferenci v hotelu Lev je vodja delegacije, namestnica predsednika prezidija vrhovnega sovjeta Estonske SSR Meta Vannas Viljemovna povedala, da so med petdnevni spoznavanjem naše republike na skupino estonskih gostov naredili najmočnejši vtis Tovarna pohištva Stol Kamnik, Emonina farma bekonov in Portorož. Po njenih besedah so možni na vseh področjih še tesnejši stiki med Estonijo in Slovenijo.

Visoka gostja je s posebnim poudarkom govorila o sodobni tehnologiji in proizvodnji v Stolu ter menila, da bi prav v pohištvni industriji lahko našli skupne interese in nove proizvodne možnosti, saj ima tudi Estonija zelo veliko lesa in razvito lesno industrijo.

Obisk iz Estonije, sodelovanje Stola in drugih podjetij na razstavi gradbeništva, gradbenega materiala in spre-

mljevalne industrije od 22. oktobra do 2. novembra v Kijevu in še nekateri drugi koraki zблиževanja na gospodarskem in na drugih področjih nam vse bolj odpirajo sovjetsko tržišče, kjer se nam v sedanji gospodarski situaciji kažejo spodbudne dolgoročne perspektive, saj gre za tržišče, ki je absorpcijsko zelo močno, ki je daleč od nasičenosti, ter mu kvaliteta in design naših izdelkov ustreza.

Občinsko priznanje

Ob praznovanju kamniškega občinskega praznika je bilo podeljenih 18 priznanj.

Zlato plaketo Kamnika je prejel nogometni klub Virtus, ki nadaljuje delo predvojnega nogometnega kluba, v katerem je združil vso napredno mladino in imel razen športne dejavnosti tudi pomembno politično vlogo. Člani kluba so se skoraj v celoti vključili v NOV, 11 pa jih je dalo življenje za našo svobodo. Zlato plaketo je NK Virtus prejel za svojo politično vlogo.

Srebrno plaketo Kamnika sta poleg Marice Brejc, Vere Verstovšek in Srečka Rota prejela tudi **IVAN PISKAR**, vodja TOZD Tovarne masivnih polizdelkov Motnik za uspešno delo v delovni organizaciji in aktivno družbenopolitično delo in **ALBERT KODRIČ**, nekdanji direktor Stola, za dolgoletno uspešno delo v družbenopolitičnih organizacijah (prejel je tudi zlato Stolo vo plaketo).

Bronasto plaketo Kamnika je poleg Lovra Lukmana, dr. Janeza Matjašiča, Slavice Lanc, Kati Zagorc in Petra Kavčiča prejel tudi **PETER BERTONCELJ**, mojster v PE-2, za uspešno dolgoletno delo v samoupravnih organih in za društveno aktivnost.

Javno priznanje Kamnika je poleg Tine Romšak, Petra Laniška, Janeza Goloba, Glasbene šole in **ŠSD »Fran Alberht«** dobil tudi **MILAN RAZDEVŠEK**, vodja odpreme v TOZD-9, za prizadevno delo v samoupravnih organih in društvih.

Vsem dobitnikom priznanj iskreno, čestitamo!

Delovna skupina za koordinacijo stabilizacijskega programa

Delovna skupina v sestavi: Franc Burger, Horst Hafner, Nada Irt, Anton Jeglič, Plevel Peter, Boris Švajger, Danilo Topolovec in Konrad Vavpotič, je bila imenovana na seji DS dne 3. 9. 1975. Komisija je imela šest napornih, a učinkovitih sej, ki jim je med ostalimi prisostvoval tudi glavni direktor Ivan Urh. Komisija je stopila v kontakt s strokovnimi službami, ki so izdelale konkretne stabilizacijske programe za svoje področje dela. Na osnovi teh programov bo izdelan podroben program izvajanja stabilizacijskih ukrepov za celotno organizacijo združenega dela.

V PRIHODNJI ŠTEVILKI:

- Razgovor z Ivanom Urhom, našim novim glavnim direktorjem
- Spoznavajmo Stol: delo razvojnega oddelka
- Zgodovina športnega in političnega delovanja ŠD Virtus

Na naslednji strani: Motivi z osrednje proslave in povorke v soboto, 20. septembra 1975

Predstavljamo vam članice Unilesa

»Novoles« Novo mesto

Tradicija predelave lesa sega v dolini Krke že več kot 500 let nazaj, ko so na tem področju začele delati venecijanske žage. Pred 110 leti pa je v Soteski stekel prvi obrat žagarske proizvodnje na Dolenjskem. Žaga je bila na vodni pogon (Peltonova turbina).

Žaga je bila obnovljena takoj po vojni, že avgusta 1945. Obnovili so jo delavci sami. Septembra istega leta pa je šel že prvi žagani les v izvoz.

Od leta 1936 naprej je deloval obrat v Straži, in sicer žaga s parketarno. Po vojni je bil obnovljen nekoliko kas-

neje in je postal bazični obrat lesnega podjetja na Dolenjskem. Leta 1954 se je LIP Novo mesto priključila tovarna igrač v Novem mestu, ki je delala izključno za izvoz. Začela je proizvajati obešalnike.

Leta 1959 je bila postavljena tovarna vezanih plošč, katere kapaciteta je z rekonstrukcijo leta 1969 narasla na 12.000 m³ letno. Leta 1959 je bila postavljena tudi tovarna drobnega pohištva, leta 1964 pa še tovarna gugalnikov. Leta 1968 so s kreditom mednarodne banke rekonstruirali obstoječe obrate in zgradili novo žago na novi lokaciji, staro pa opustil. Naslednje leto so prenehali s proizvodnjo parketa in začeli izdelovati stilno pohištvo. Leta 1970 se je Novolesu priključila tovarna pohištva Opremales iz Novega mesta, in končno, leta 1974 je podjetje obnovilo obrat za izdelavo pisarniškega in laboratorijskega pohištva na Dvoru in odprlo prvi obrat za proizvodnjo izven lesne sfere — tovarno akrilnega pohištva v Trebnjem.

Podjetje je organizirano v 7 TOZD in DSSS, in sicer:

- TOZD Tovarna vezanih plošč
- TOZD Tovarna drobnega pohištva
- TOZD Žaga Straža
- TOZD Tovarna stilnega pohištva
- TOZD Tovarna plastificirane iverice in žaga v Soteski
- TOZD Tovarna ploskovnega pohištva Novo mesto.

Konec leta se bo še tovarna akrilnega stekla v Trebnjem organizirala kot TOZD.

Trenutno je v Novolesu zaposlenih 1821 delavcev, od tega približno polovica žensk. Letošnja realizacija je planirana v višini 45 starih milijard, izvozili pa bodo za približno 14 milijard.

Ob tem naj povem, da dela tovarna drobnega pohištva skoraj 100 % za izvoz; to je tovarna gugalnikov z najširšim asortimanom na svetu.

Nagel razvoj industrije v Novem mestu povzroča tudi problem delovne sile, zato vsa novomeška industrija odpira nove obrate na področjih nerazvitih občin Metlika, Črnomelj in Trebnje.

Za prihodnjih nekaj let si je Novoles zadal predvsem te naloge: konsolidacija lesnega sektorja, izpopolnjevanje tehnologije, razvoj kvalitetnih modelov, bolj organizirano nastopanje na tržišču, na nelesnem sektorju pa razvoj finalizacije akrilnega stekla v različne artikle: kupole, sanitarni program, svetlobna telesa in ostali drobni izdelki.

Tovarna plastificirane iverice v Soteski

Motiv iz tovarne stilnega pohištva

Predstavljamo vam članice Unilesa

»Marles« Maribor

Lani je minilo 75 let, odkar je Ferdinand Potočnik registriral obrtno mizarstvo delavnico, naslednje leto pa je spremenil naziv Mizarstvo v Parno mizarstvo, ki ga štejemo za začetek strojnega mizarstva v Mariboru.

V obdobju do konca druge svetovne vojne je začelo obratovati več žag in obrtnih delavnic, ki so predhodnice današnjih Marlesovih TOZD. Pravi predhodnik Marlesa pa je podjetje LIP Maribor, ki sta se mu leta 1960 pripojili Oprema in Tovarna pohištva Maribor.

V Limbušu je za nastanek matičnega Marlesa že obstajala zasnova, in sicer švedski gatter z vso tehnologijo. V letih 1962/63 je bila najprej zgrajena uprava, nato pa tovarna pohištva. Tu je nekaj let tekla proizvodnja v dveh tehnologijah, in sicer furnirano in kuhinjsko pohištvo. V letih 1966/67 so se dokončno odpovedali furniranemu pohištvu in se orientirali v kuhinjski program.

Vzporedno s proizvodnjo pohištva se je po vojni razvijala še druga veja — proizvodnja montažnih hiš. Prvotno je bila ta dejavnost organizirana le kot oddelek primarne lesne proizvodnje, kasneje pa kot samostojna dejavnost, ki je po proizvodnji že dosegla in v zadnjem času tudi preseгла obseg proizvodnje kuhinj.

Marles je organiziran v 11 TOZD in DSSS, in sicer:

- TOZD Žaga in zabojarina Maribor
- TOZD Žaga in zabojarina Radenci
- TOZD Žaga Ormož
- TOZD Tovarna montažnih stavb Podvelka
- TOZD Tovarna montažnih stavb Lovrenc na Pohorju
- TOZD Stavbenik, Maribor
- TOZD Tovarna pohištva Ljutomer
- TOZD Tovarna pohištva Maribor
- TOZD Tovarna pohištva Lenart v Slovenskih goricah
- TOZD Pomožne dejavnosti
- TOZD Monter Vinkovci.

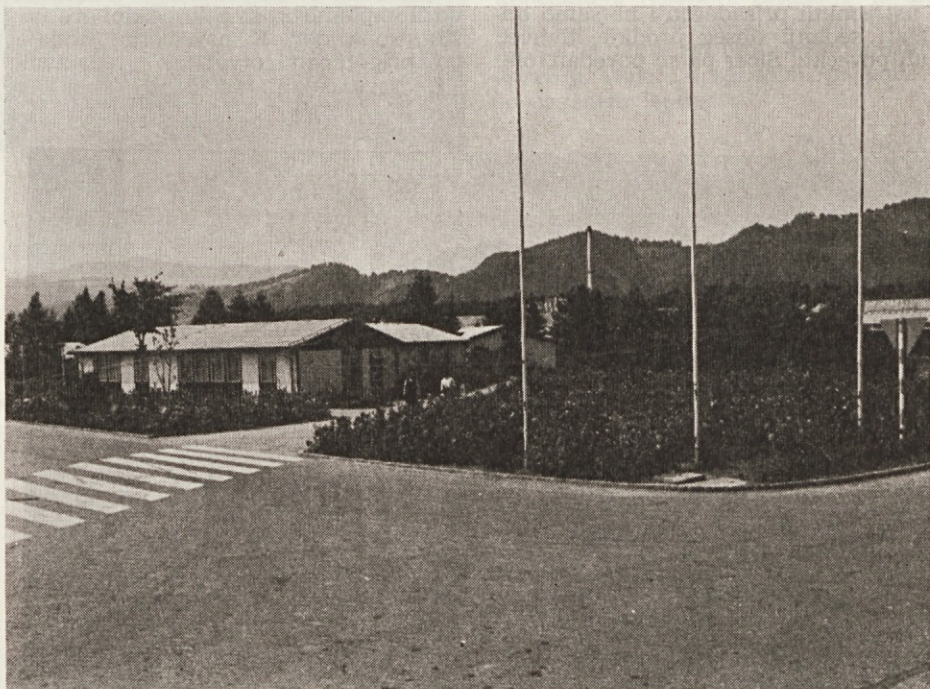
Zaposlenih je nekaj čez 2400, od tega približno 60 % žensk. Za letos planirajo ca. 85 starih milijard realizacije.

V prihodnje ne predvidevajo večjih razširitev proizvodnje, saj so v zadnjih letih že mnogo investirali: novi sta tovarni v Podvelki in Lovrencu na Pohorju, nova je tovarna v Lenartu v Slovenskih goricah, v Ljutomeru je nova proizvodna hala, v Radencih pa nova žaga. Razvoj v prihodnjih nekaj

letih se bo torej usmeril v izboljšavo tehnologije in poslovnih funkcij.

Športna dejavnost je v Marlesu že tradicionalna in dobro razvita, kultur-

na dejavnost pa malo manj, vendar lahko tu omenimo kvalitetni oktet Marles (katerega del nastopa tudi kot kvartet).

Pogled na upravne zgradbe v Limbušu v čudovitem okolju

Motiv iz Tovarne montažnih stavb v Podvelki

Aktualnosti s področja prodaje

Trem našim predstavnikom za prodajo na različnih področjih v naši državi smo postavili dve vprašanji: kakšno je trenutno stanje na njihovem področju in kako ocenjujejo razvojne perspektive. Vsi trije so si edini, da je situacija sicer še vedno dovolj težka, vendar so mnenja, da se bo dalo z ustreznimi prizadevanji ne samo obdržati sedanji obseg prodaje, temveč tudi povečati. Sicer pa so povedali tole:

bolj roznata, je absorpcijska moč tega tržišča še dovolj neizkoriščena. Zato lahko trdim, da so perspektive za plasman Stolovih izdelkov še zelo ugodne. Uspeh bo seveda v veliki meri odvisen od naših sposobnosti, od tega, kako bomo znali prisluhniti željam kupcev, od stalne obdelave tržišča in od kompletne in kvalitetne dobave naših proizvodov. K povečanju prodaje bo pripomogla otvoritev predstavn-

štva in skladišča, še zlasti pa otvoritev Interiera prihodnje leto.

V zvezi s prometno nesrečo, ki sem jo doživel, bi se rad zahvalil kolektivu Stola za vsetransko tovariško pomoč in pozornost, ki sem je bil deležen.

Muratagić Abaz, direktor Interiera Skopje in naš zastopnik za Makedonijo, Kosmet in južno Srbijo pa je povedal tole:

Ocena sedanje situacije:

Stol je do sedaj na področju Makedonije prodajal v glavnem preko Opreme, preko trgovske mreže pa zelo malo. Stolov proizvodni program poznajo le velike projektantske organizacije, manjše že ne, še zlasti pa ne široka potrošnja. Večkrat se mi je že zgodilo, da so me spraševali, kje sploh Kamnik je, nekateri so celo mislili, da je na Hrvaškem. Individualni potrošniki so v zadnjem času že počasi začeli spoznavati Stolov program, in to predvsem s sejmov.

Razvojne perspektive:

Vedno sem optimist. Prepričan sem, da se lahko že v bližnji prihodnosti prodaja na področju Makedonije podvoji ali celo potroji. Čeprav je design vse slovenske lesne industrije zahodno orientiran, je za tako oblikovane artikule tudi na tem področju dovolj zanimanja. Z otvoritvijo Interiera Skopje bo storjen velik korak naprej, zlasti se bo s tem Stolov asortiman približal manjšim projektantskim organizacijam in individualnim kupcem.

Alekander Rakić, predstavnik za Bosno in Hercegovino ter Črno goro:

Stanje na bosansko-hercegovskem tržišču:

Z ozirom na otvoritev Šipadove tovarne pohištva in Slovenijalesove tovarne pisarniškega pohištva v Bosanskem Novem se je konkurenca zelo povečala in pred Stolom se je pojavil resen problem plasmana na tem tržišču. Ob takih pogojih prihaja do izraza sposobnost naših ljudi v prodaji, fleksibilnost, nadvse pomembna je točnost dobav, še zlasti pa sistematična obdelava kupcev, ki mora biti stalna in učinkovita. Med drugimi ukrepi za pospešitev prodaje na področju Bosne in Hercegovine predvidevamo v mesecu oktobru veliko razstavo pohištva v Sarajevu. Nanjo bomo povabili vse vodilne projektantske organizacije in arhitekta, da jih bomo seznanili s programom in možnostmi, ki jih nudi Stol.

Razvojne perspektive:

Kljub sedanji situaciji, ki ni naj-

Muratagić Abaz

Adam Vargašević, direktor Interiera — Zagreb:

Stanje na tržišču v SR Hrvatski:

Pogoji gospodarjenja so se v letošnjem letu znatno poslabšali. Mi smo s tem računali, pa smo se tudi pripravili za čim boljše obvladovanje težav. Kljub močni nasičenosti pohištvenega tržišča, neugodnemu depozitu, spremenjenim plačilnim pogojem, ki so še posebno vplivali na zmanjšanje prodaje, in odpiranjem novih tovarn pisarniškega pohištva, upamo, da bomo dosegli vsaj boljše rezultate od drugih, če že ne zaželjeni maksimum. Ne moremo se namreč sprijazniti s tem, da bi se v težavah drugi bolje znašli od nas. Rezultati, ki smo jih dosegli, najbolje pričajo o tem. V prodaji pisarniškega pohištva smo dosegli zelo pomembne rezultate, saj smo zahvaljujoč izključno osebnemu angažiranju posameznikov uspeli v kratkem času opremiti vrsto velikih in pomembnih objektov in pridobili več stotin manjših kupcev.

Razvojne tendence in perspektive:

Načelo zagotovitve trajnega obstoja in stabilnosti v uspehu poslovanja obsega vprašanja doseganja permanentno ugodnih učinkov na nadaljnji razvoj. Pri iskanju najoptimalnejše smeri razvoja prodaje na tržišču SR Hrvatske lahko predlagamo alternativne možnosti, primerjamo analize možnih rešitev s stališča potrebnih sredstev in predvidenih rezultatov, cilj pa je lahko samo eden — uspeh.

Za daljše obdobje je zelo težko izbrati najučinkovitejšo strategijo za uresničenje željenega uspeha, ker se le-ta spreminja v skladu s spreminjajočimi se pogoji gospodarjenja in še posebno stanjem na tržišču. Trenutno iščemo nove možnosti na pospešitev prodaje našega stanovanjskega pohištva, se pravi UNI programa. Ob osebnem angažiranju, aktivnosti, komunikativnosti, vpeljanosti in izkušnjah

ljudi v prodaji je zelo važna komponenta ekonomska propaganda, za katero smo pripravili poseben načrt.

Potrebno pozornost posvečamo us-

klajevanju vseh parcialnih delov prodajne politike in njihovemu usklajevanju z ostalimi komponentami politike podjetja. Z usmerjanjem dobavnih in plačilnih pogojev težimo h konstantnemu povečevanju obsega prodaje — realizacije, iščemo nova področja in nove prodajne možnosti. Tok iskanja najoptimalnejše rešitve mora biti kratek, prilagodljiv in zelo elastičen, izogniti se moramo beganju.

Angažirali bomo vse razpoložljive moči in sredstva, da te naše težnje dokončamo z rezultati. Situacija je težka, vendar je istočasno to tudi prilika, da eni zopet s svojimi sposobnostmi dosežejo uspeh, nesposobni pa padejo še na enem izpitu.

Tulij Budau

Kadrovske spremembe v septembru

PRIŠLI:

1. HOMAR Alojz, NK delavec, PE 5 — TOZD 1
2. BOJEC Franc, NK delavec, PE 5 — TOZD 1
3. SAKAČ Ivan, NK delavec, PE 7 — TOZD 1
4. RODE Majda, NK delavka, PE 9 — TOZD 2
5. ČATER Jože, delovadja lesne stroke, TOZD 9 — trgovina
6. ISKRA Marjan, KV strojni ključavničar, OZD — kovinska
7. VARJACIĆ Milan, NK delavec, PE 5 — TOZD 1
8. PESTOTNIK Franc, NK delavec, PE 5 — TOZD 1
9. VIDERGAR Olga, NK delavka, TOZD — trgovina
10. STRNAD Stanka, KV prodajalka, TOZD — trgovina
11. SLAPNIK Štefka, NK delavka, TOZD 3 — Motnik
12. ŠKALIČ Jože, NK delavec, PE 1 — TOZD 1
13. KEPEC Helena, NK delavka, PE 7 — TOZD 1
14. BRELIH Rajmund, NK delavec, PE 3 — TOZD 1
15. SAKAČ Josip, NK delavec, OZD — gradbena skupina
16. NIKOLIČ Janko, KV monter TT, OZD — kovinska
17. BRELIH Ana, NK delavka, OZD — skupne službe

UČNO RAZMERJE SO SKLENILI:

1. PODGORNIK Ivan, električar — vajenec
2. RESNIK Jože, str. ključavničar — vajenec

ODŠLI:

1. KRUEZI Sejdi, NK delavec, PE 5 — TOZD 1, pismeni sporazum
2. BURNIK Anton, KV mizar, PE 9 — TOZD 2, pismeni sporazum
3. POTOČNJAK Marjan, KV mizar, PE 9 — TOZD 2, pismeni sporazum
4. MLINAR Marinka, NK delavka, PE 9 — TOZD 2, pismeni sporazum
5. LIPOVŠEK Marija, NK delavka, PE 9 — TOZD 2, na željo delavke
6. KORITNIK Ivana, PK politirka, PE 8 — TOZD 1, pismeni sporazum
7. BUZA Dragutin, NK delavec, PE 3 — TOZD 1, na željo delavca
8. FLORJANČIĆ Miroslav, NK delavec, PE 3 — TOZD 1, v JLA
9. KOROŠEC Marjan, NK delavec, PE 3 — TOZD 1, na željo delavca
10. PREZELJ Janez, mizarski vajenec, TOZD 1, prekinitve učne pogodbe.

Kadrovska služba

Tekmovanja v počastitev trojnega jubileja

V dneh od 15. do 20. septembra so bila na športnih igriščih na Duplici številna športna tekmovanja, in sicer

pionirska, mladinska in članska v nogometu ter sindikalno tekmovanje v odbojki, streljanju, balinanju in šahu.

V prihodnji številki:
Zgodovina ŠD VIRTUS

Začetni udarec narodnega heroja Staneta Jermana na prvi tekmi na uradno odprtem igrišču: NK Šmartno : NK Virtus

Košarkarji Stola - občinski prvaki!

Pri veliki popularnosti košarke v naši deželi sploh ni čudno, da so se »merodajni«, ki skrbijo za šport v kamniški občini odločili za sindikalno košarkarsko ligo. Odziv je bil prenetljivo dober, saj se je prijavilo kar

10 ekip, ki so tekmovala za občinskega prvaka. Tekmovalci so bili razdeljeni v dve skupini po 5 moštev, igrali pa so po enokrožnem ligaškem sistemu — torej vsak z vsakim.

Organizator — košarkarski klub

Kamnik je prvotno nameraval vsa predtekmovanja prirediti na novem košarkarskem igrišču na Duplici, toda zaradi velikega števila tekem to ni bilo izvedljivo, ker na dupliškem igrišču ni razsvetljave. Vse tekme, razen

treh, so bile na igrišču za osnovno šolo, ki je obenem tudi edino košarkarsko igrišče na ožjem kamniškem področju. Ker je s prvim septembrom začela »obratovati« tudi telovadnica, so igralci ostali brez umivalnice in garderob, zato so se slačili, oblačili (umivali pa ne) kar pred zdravstvenim domom v splošno zadovoljstvo vseh mimoidočih. Morda je marsikateri izmed igralcev in funkcionarjev takrat pomislil, kako bi bilo, če bi v Kamniku imeli športno dvorano. Če ...

Stolova ekipa je zmagala že na lanskem turnirju, zato smo tudi v letošnjem letu veljali za favorite. Precej nevhvaležna naloga in zato morda tudi dveh ekip, s katerimi bi morali igrati (Svit, Svilanit) ni bilo na igrišče. Po predtekmovanju smo v svoji skupini zasedli prvo mesto in to bolj ali manj za igrani, ki niso nikogar navdušile.

Potem, ko smo v finalu premagali Graditelj s 34 koši razlike, nas je v boju za prvo mesto čakala precej neugodna ekipa Titana, ki se je v predtekmovanju odlikovala z odličnimi meti od daleč in imajo odstotek metov iz igre, ki se ga ne bi sramovala tudi ekipa, ki tekmuje v republiški ligi. Po prvem polčasu je vse kazalo, da je bil naš strah upravičen, saj je Titan vodil za pet košev. Toda drugi polčas je potekal v znamenju Stola, z odlično igro

nam je na koncu uspelo zmagati z 19 koši razlike.

Osvajali smo prehodni pokal in seštevek točk se je spet povečal. Organizacija celotnega tekmovanja je bila v redu, motilo je edino to, da smo morali vse tekme odigrati v dobrih štirinajstih dneh, kar je od igralcev zahtevalo precej naporov. Obljubljajo, da bo naslednje leto liga trajala skozi vse leto, tako da tekmovanje ne bo tako naporno.

Na koncu se pisec članka opravičuje, da ni objavljena fotografija zmagovalcev — iz tehničnih razlogov film še ni razvit, obljubljam pa, da se bodo košarkarji predstavili v naslednji številki.

Rezultati finala:

Titan : Alprem 63:40

Stol : Graditelj 61:27

Graditelj : Alprem 54:46

Stol : Titan 57:38

Končni vrstni red:

1. Stol
2. Titan
3. Graditelj
4. Alprem
5. Podjetje Kamnik
6. UTOK

7. Prosveta

8. Svit

9. Svilanit

10. Zarja

Lestvica strelcev po končanem tekmovanju:

1. Kajnih (Titan)	159 košev
2. Zorman (Graditelj)	122 košev
3. Novak (Titan)	78 košev
6. Zupin (Stol)	58 košev
8. Jamšek (Stol)	39 košev
9. Berlec (Stol)	36 košev
10. Zaloker (Stol)	35 košev

Jože Okorn

POPRAVEK NAPAKE IZ PREJSNJE ŠTEVILKE

V članku o sindikalnim prvenstvu v plavanju se je v rezultate vrnila ne-ljuba napaka.

V kategoriji moški nad 40 let je peto mesto zasedel Milan Rzdvešek (Stol) z rezultatom 1,03,1 in ne 1,31 kot je bilo pomotoma objavljeno. Torej je bil Milan za pol metra hitrejši kot smo zapisali, napaka pa je nastala v uradnem biltenu s tekmovanja.

Tri smeri v centralnih Alpah

smer: Greloz - Rosch v severni steni Triolleta

Naslednji dan zopet počivamo, sušimo opremo, zvečer pa imamo Slovenski piknik, kjer se nas ob deset kg pečenega krompirja in treh litrov vina zbere vsa družina ob prijetnem tabornem ognju. Ob pesmi in šalah je vina kaj hitro zmanjkalo, krompir pa je ostal. Deževno vreme nas je prisililo na še enodnevni počitek. Čez dva dni pa smo se zopet podali na ledenik Airgientiere. Tokrat v S. steno Triolleta. Zopet smo prespali večer pod veliko skalo in že ob 0,30 vstali, si pripravili zajtrk in okrog tretje ure zjutraj smo vstopili v steno. Stena nam že s prvimi metri pokaže koliko je vredna. Izredno strma ledena visina visoka vsaj 200 m. Vendar imamo srečo in včasih naletimo tudi na trideset metrske lise trdega snega, v katerega dereze odlično prijemajo. Nekako na polovici stene nas ustavi prva pregrada serakov. Prvič v vsej smeri smo vsi trije skupaj. Po kratkem počitku, se Cene poda v prvo težko mesto. Medtem ko sta moja soplezalca že iz večjih težav, ravno, ko sem se pripravljal za nadaljevanje, je visoko nad nami nekaj počilo, potem pa je privršalo z vrha kakšna 2 kv. m kamenja. Največji kos je letel ravno proti meni. Hudiča. Pa zdaj ali me bo že konec. Še dobro, da sem pritrjen na klin toda ali bo vzdržal. Gledam kamen in študiram na katero stran bom skočil, če prileti na mene. Še 100 m, 50, tresk. Blok

je priletel nad menoj v skale in se raztreščil. Krasno, zopet sem imel srečo, si mislim. No, da ni vse tako krasno, kakšni dve kili kamenja le dobim v nahrbtnik, od katerega se je kamen odbil v rebra. Zaječim, ker zavpiti ne upam, da ne bi prestrašil prijatelja, ki sta tam zgoraj. Po počitku in ponovni koncentraciji grem naprej in šele tam jima povem, da sem jo staknil. Na srečo ni nič hudega. In tudi stena je radodarna. Postreže nam z dvema čudovitima raztežajima plezanja. Strmina ne preseže 50°, led pa je dober.

Sedaj smo pa tam, bi rekli. Kje? Pod ključnim mestom stene, katere je včasih neprehodna zaradi premikanja serakov na vse mogoče strani, vendar kaže dobro. Nad nami je kakšne 3 m širok prehod, visok okrog 50 m, katerega strmina se sigurno približa 70° naklona. Led je izredno trd in krušljiv. Vendar drugega prehoda ni. Ta je edini in najboljši.

Dereze škripljejo, cepin odbija iz ledu, pa vendar m za m in najtežje je za nami. Zopet smo vsi trije skupaj. Še tristopetdeset m pa bomo zunanaj. Vendar ni vse tako enostavno kakor izgleda. Zadnjih 50 m nam stena še enkrat pokaže zobe. Najprej z izredno krušljivim ledom, potem pa še s poledenelimi skalami. To je najbolj zoprna zadeva. Človek ne ve kaj bi. Za sekanje stopinj je ledu premalo, za lepo plezanje pa preveč. Dereze

drsijo in led se kruši. Tudi kletvice ne pomagajo, tu se je treba goljufati naprej, m za m prav do vrha. Vrh. Sploh ne vem ali sem vesel ali ne, vendar nekaj je res. Sproščen sem in prijetno utrujen. Pa še nekaj je res. Po skoraj 800 m plezanja navzgor je pred nami »samo« še devet ur dolg izstop do našega tabora. Zato moramo pohiteti, če hočemo priti še ta dan v tabor. In prišli smo. Najprej Cene in jaz, kake pol ure za nama pa še Jety, ki je sestopil v La Praz, namesto v Chamonix in je »namesto« zoprne »gozdne poti raje prešteval železniške pragove«.

Naslednji dan nam vreme ni bilo več naklonjeno. Tudi po tem je še tri dni padal dež, mi pa smo tri dni jedli in lenarili. Potem smo spokali in se odpeljali domov, v lepi rodni Kamnik.

TEHNIČNI OPIS

Smer Scharlet-Simond v Courdu: višina 700 m, ocena 4, čas plezanja 6 ur.

Smer Digaonale v J. steni Mt. Blanca: višina 1300 m, ocena 4, čas plezanja 11 ur do vrha Mt. Blanca.

Smer Greloz-Rosch v S. steni Triolleta: višina 750 m, ocena 5, čas Vse tri smeri plezali: Ažman Janez, Kramar Cene, Bauman Franc. plezanja 10 ur.

Vsi člani AO Kamnik.

deset minut razvedrila

HUMORESKA

V dvigalu

Ko se je Nikolaj Vrtalka rodil, ga je oče po sedemdesetih stopnicah prinesel iz porodnišnice. Da se je naučil hoditi, si je moral trikrat prebiti nos na domačih stopnicah. Potem se je nadaljevalo dan za dnem s hojo po njih. V šolo je najprej hodil po petnajstih stopnicah, nato pa z višjo stopnjo vedno še po kakšnih dvajsetih stopnicah več. Službo je dobil v najvišjem nadstropju, v oddelku, do katerega je bilo potrebno prehoditi stodvajset stopnic. Poleg tega je stanoval v devetem nadstropju, dekleta pa je imel v enajstem, toda v drugem bloku.

K sreči so izumili dvigalo, ki ga je Nikolaj Vrtalka rad uporabljal namesto stopnic. Škoda je le, da dvigalo delajo na teden kakšno uro, največ dva dni zapored, potem pa si dajo duška za dober dopust. Če dvigalo ne dela, se radi zgovarjamo, da se vzpenjamo po stopnicah zaradi telesne kondicije, toda ne poznam človeka, ki ne bi napredoval — tudi v življenju — raje z dvigalom kot po stopnicah.

Dvigalo ima v primerjavi s stopnicami še sto drugih prednosti: V njem se ljudje spoznavajo, se gnetejo, si puhaajo cigaretni dim pod nos, se prepirajo, se dogovarjajo za ljubezenske in službene sestanke, si hodijo po kurjih očesih, lahko pa si tudi pokažejo, da koga ploh ne marajo. Na splošno je dvigalo svet v malem in ničkolikokrat prekaša stopnice.

Tudi Nikolaj Vrtalka je imel priložnost spoznati ljudi prav v dvigalu. Nekega popoldneva se je vkrcal vanj, da bi se popeljal k nekemu prijatelju na obisk. V dvigalo je stopila tudi mlada ženska. Pozdravil jo je, kot se spodobi, ona pa je v odgovor samo pogledala v zrak, nato pa so ji oči nepremično obvisle na neki točki pod stropom dvigala.

Že sta se tiho peljala proti petemu nadstropju, ko je naenkrat reklo cik in dvigalo se je ustavilo sredi nadstropja.

Ženska ga je začudeno pogledala, skoraj jezno. Verjetno je menila, da je Nikolaj kriv, ker se je dvigalo ustavilo.

»Ukrenite že nekaj!« ga je potem nadrla. Opazil je, da je lepa ženska, zato je njene besede vzel veliko mileje. Potolažil jo je, da bo prišla elektrika vsak čas in da naj ostane mirna. Vseeno pa je pritisnil na poseben gumb za opozorilo.

Čakala sta četrte ure. Nič. Nikolaj je še nekajkrat pritisnil na gumb. Brez uspeha. Opazil je, da gori luč na hodniku. Torej elektrika je!

»Na pomoč!« je poklicala ženska ob Vrtalki. Nihče se ni odzval. Ko je Nikolaj zaslišal na stopnicah korake, je poklical tudi sam.

»Ha-ha-ha, nekdo je v dvigalu!« so se smejali ljudje na hodniku in odšli naprej.

»Pomagajte! Pokličite hišnika!« sta vpila z žensko oba.

»To mora biti zabavno! Ženska in moški sama v dvigalu! Gotovo jo že otipava,« se je zakrohotal nekdo zunaj in šel mimo.

»Ko se bo dvigalo popravilo, se bodo pripeljali navzgor trije,« je pripomnil drugi.

»Tovarišica, bodite tako prijazni in pokličite koga, ki se spozna na dvigalo!« je zaprosil Vrtalka z milim glasom, ko je zaslišal žensko hihitanje nad dvigalom.

»Kaj še!« mu je odvrnila. »Kar poizkusite, kako lepo je prebiti noč v dvigalu. Jaz sem jo enkrat že, pa še sama, he-he-he!«

Začel je razbijati po vratih, kričati in kleti, ženska ob njem pa cviliti in jokati.

Nekaj minut čez deseto zvečer je dvigalo, ko sta bila že oba na robu obupa, na lepem potegnilo navzgor.

Takoj sta oba z žensko izstopila. Pri vratih je čakal debelušen možakar s francoskim ključem v roki. Nikolaj je skočil k njemu in ga objel: »Kako ste dobri! Če ne bi bilo vas, bi ostal lahko v dvigalu še celo noč.«

Črno ga je ta pogledal izpod cela in stisnil skozi rumene zobe:

»Saj vas ne bi rešil. Mar mi je! Toda bili ste v dvigalu z mojo ženo!«

Ciril Sivec

- Daj mi kozarec šnopsa!
- Katerega vam naj dam? Taslabšega ali taboljšega?
- Kar taslabšega mi daj. Če ti rečem, da mi daj taboljšega, mi boš itak dala taslabšega, računala pa taboljšega.